

Dariusz Kuczyński, Tomasz Taraszkiewicz

Charakterystyka zrealizowanego popytu na usługi konferencyjne w sektorze publicznym na przykładzie województwa pomorskiego

---

Ekonomiczne Problemy Usług nr 84, 681-691

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DARIUSZ KUCZYŃSKI

TOMASZ TARASZKIEWICZ

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

**CHARAKTERYSTYKA ZREALIZOWANEGO POPYTU
NA USŁUGI KONFERENCYJNE W SEKTORZE
PUBLICZNYM NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO**

Wprowadzenie

Podróże służbowe i turystyka biznesowa stanowią rynek rozległy i zróżnicowany, który tworzą nabywcy (inicjatorzy popytu), konsumenci (uczestnicy), pośrednicy oraz dostawcy (destynacje, przewoźnicy, hotele, centra kongresowe, wystawiennicze, gastronomia, usługi wspomagające itp.). Wśród inicjatorów popytu wyróżnia się głównie nabywców korporacyjnych, stowarzyszenia oraz instytucje sektora publicznego.

Skala, jak i społeczne, ekonomiczne oraz przestrzenne funkcje podróży służbowych powodują, iż często określa się je mianem przemysłu ze swoistą wewnętrzną strukturą. Przemysł podróży służbowych obejmuje indywidualne podróże służbowe (np. prezentacje, konsultacje, spotkania indywidualne) oraz grupowe podróże służbowe mające najczęściej charakter turystyki biznesowej. W ramach turystyki biznesowej wyróżnia się: wyjazdowe spotkania grupowe (warsztaty, seminaria, szkolenia, konferencje, kongresy), podróże motywacyjne, targi (wystawy) oraz turystykę korporacyjną¹. Spotkania to zorganizowane wy-

---

¹ R. Davidson, B. Cope, *Turystyka biznesowa*, POT, Warszawa 2003, s. 4.

darzenia gromadzące ludzi w celu omówienia zagadnienia dotyczącego wspólnych zainteresowań, mogące mieć komercyjny lub niekomercyjny charakter, z frekwencją od kilku osób do wielu setek uczestników, okresem trwania od kilku godzin do kilku dni, które zwykle mają miejsce poza obiektami inicjatora spotkania wykorzystując przy tym usługi charakterystyczne dla branży turystycznej².

Problematyka niniejszego artykułu koncentruje się na popycie generowanym przez podmioty związane z sektorem publicznym, których mnogość i potrzeby sprawiają, iż tworzą znaczącą część rynku podróży służbowych. Sektor ten tworzą głównie: instytucje administracji rządowej centralnej, terenowej, samorządowej, organy kontroli państwowej, uczelnie publiczne, instytucje ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego itp. Wśród wielu form podróży służbowych wyróżnionych przez J. Swarbrooke i S. Horner³ jednymi z bardziej charakterystycznych spotkań grupowych dla sektora publicznego, ze względu na frekwencję, złożoność formy, wymagania organizacyjne, a także popularność, są niewątpliwie konferencje. Mianem konferencji można określić wydarzenie zainicjowane przez dowolną organizację w celu spotkania i wymiany poglądów, rozpowszechnienia informacji, otwarcia dyskusji lub przekazania w określonym środowisku opinii na temat konkretnego problemu albo zagadnienia⁴.

W odróżnieniu od nabywców z sektorów korporacyjnego i stowarzyszeniowego, podmioty sektora publicznego nie mogą z pełną dowolnością dobierać sobie wykonawców określonych usług. W polskich warunkach nabywcy tego typu podlegają przepisom z zakresu finansów publicznych. W przypadku, gdy organizacje z sektora publicznego chciałyby zawrzeć umowy odpłatne, których przedmiotem są np. usługi w zakresie organizacji i obsługi konferencji, podlegać będą przepisom dotyczącym zamówień publicznych. Podstawowym aktem prawnym regulującym relacje wyżej wspomnianych nabywców (określanych mianem zamawiających) z dostawcami lub usługodawcami (funkcjonującymi jako wykonawcy) jest *Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień pu-*

---

² R. Davidson, *Business Travel*, Addison Wesley, Longman, Harlow 1994.

³ J. Swarbrooke, S. Horner, *Business Travel and Tourism*, Butterworth-Heinemann, Oxford 2001, s. 40–41.

⁴ R. Davidson, B. Cope, *Turystyka biznesowa ...*

blicznych (dalej PZP)⁵. Na podstawie Art. 3. PZP można wskazać podmiotowy zakres stosowania ustawy, który obejmuje przede wszystkim jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, związki tych podmiotów, osoby prawne utworzone w celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego lub inne podmioty finansowane albo objęte nadzorem właścicielskim w przeważającej części przez państwowe jednostki organizacyjne.

Formy, w jakiej mogą zamawiający wszcząć postępowanie o udzielenie zamówienia, są również określone. Omawiana ustawa wskazuje bowiem podstawowe tryby udzielania zamówień, do których zalicza się powszechnie stosowane przetargi o charakterze nieograniczonym, jak również ograniczonym. W określonych sytuacjach zamówienia mogą być także udzielane w trybie negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę albo licytacji elektronicznej⁶.

Wiele przedsiębiorstw zwraca się w stronę podmiotów sektora publicznego jako potencjalnych kontrahentów, chcąc świadczyć na ich rzecz m.in. rozmaite usługi. Sektor publiczny, poprzez system zamówień, tworzy zatem rozległe źródło popytu również na usługi związane z turystyką biznesową.

Biorąc pod uwagę bieżące zapotrzebowanie na konferencje, wartościowe z poznawczego punktu widzenia wydaje się podjęcie problematyki dotyczącej charakterystyki wybranych aspektów popytu na tego rodzaju spotkania, których inicjatorami były podmioty związane z sektorem publicznym.

Celem niniejszego opracowania jest próba identyfikacji i analizy wielkości oraz miejsc realizacji popytu na usługi związane z organizacją konferencji na podstawie udzielonych zamówień publicznych, których nabywcami były podmioty z województwa pomorskiego.

Poznanie charakterystyki popytu jest istotne z punktu widzenia przedsiębiorstw, które zamierzają uczestniczyć w postępowaniach o zamówienie na rynku spotkań zarówno w roli pośredników, jak i dostawców usług turystyki biznesowej.

---

⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (DzU z 2010 r. nr 113, poz. 759, nr 161, poz. 1078 i nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. nr 5, poz. 13, nr 28, poz. 143 i nr 87, poz. 484).

⁶ Art. 10. PZP.

1. Metoda badań

Nabywcy z sektora finansów publicznych zamieszczają ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, bądź też w biuletynie Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, w zależności o tego, czy jest to zamówienie podprogowe, czy też „europejskie”, tj. od wartości i przedmiotu zamówienia. Treść ogłoszenia określa załącznik nr 4 do rozporządzenia⁷ i obejmuje m.in. dane organizatora, przedmiot i datę udzielenia zamówienia, liczbę otrzymanych ofert, nazwę i adres wykonawcy, informację o cenie wybranej oferty oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną.

Pozyskanie informacji niezbędnych do zrealizowania założonego celu badawczego wymagało zastosowania analizy zawartości⁸ dostępnych online materiałów źródłowych, tj. ogłoszeń o udzielonych zamówieniach publicznych. Treść ogłoszeń pozyskano z internetowego archiwum przetargów za pomocą specjalnej wyszukiwarki indeksującej wyniki według wskazanych następujących kryteriów: zakres terytorialny (Polska; województwo pomorskie), data udzielenia zamówienia (01.01.2009–31.08.2011), branża (turystyka, imprezy masowe – organizacja), źródło informacji (wszystkie, Biuletyn Zamówień Publicznych, prasa, Internet). Spośród uzyskanych rekordów na podstawie opisu przedmiotu ogłoszenia wyselekcjonowano te, które dotyczyły udzielonych zamówień na usługi związane z organizacją i obsługą konferencji.

Treść uzyskanych ogłoszeń została poddana analizie, w wyniku której zidentyfikowano i usystematyzowano informacje w oparciu, o które podjęto próbę scharakteryzowania popytu wygenerowanego w regionie przez podmioty sektora publicznego – inicjatorów organizowanych konferencji.

2. Wyniki badań i analiza

Wyniki badań opierają się na analizie treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publicznego, które w swoim przedmiocie odnosiły się do świadczenia usług w zakresie organizacji i obsługi konferencji. Zamówienia obejmowały

---

⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych.

⁸ R.P. Weber, *Basic Content Analysis, 2nd Edition*, Sage Publications, Newbury Park, CA 1990.

w szczególności świadczenie usług hotelowych, gastronomicznych, wynajem sal konferencyjnych i obsługę konferencji. Przedmiotem badań stały się wielkości, takie jak: liczba udzielonych zamówień, ich wartość oraz miejsce organizacji konferencji, na podstawie których można określić skalę i scharakteryzować popyt zrealizowany na usługi omawiane w niniejszym opracowaniu. Ponadto zbadano liczbę otrzymanych ofert w poszczególnych zamówieniach (liczbę oferentów biorących udział w postępowaniu) wraz z najwyższą i najniższą zaoferowaną ceną w kontekście identyfikacji skali zainteresowania usługodawców, a – co z tym się wiąże – zakresu alternatywnych możliwości realizacji popytu.

Łączna liczba przedmiotowych zamówień, których udzielenie ogłoszono w okresie od stycznia 2009 roku do sierpnia 2011 roku wyniosła 51, z tego 18 w roku 2011 (I–VIII), sześć w roku 2010 i 27 w roku 2009. Z powyższych danych wynika, iż zdecydowanie najmniej zamówień związanych z organizacją konferencji udzielonych zostało w roku 2010, tj. 4,5-krotnie mniej niż w roku 2009 i trzykrotnie mniej niż w ciągu ośmiu miesięcy roku 2011. W badanym okresie średnio na jeden miesiąc przypadło 1,6 ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

Niewielka liczba zidentyfikowanych ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publicznego przez podmioty z województwa pomorskiego w roku 2010 jest trudna do jednoznacznej interpretacji, poza potencjalnym brakiem takowych potrzeb lub ograniczaniem wydatków publicznych przez krajowe instytucje funkcjonujące w cieniu narastającego kryzysu kolejnych państw Eurostrefy.

Jedną z interpretacji małej liczby udzielonych zamówień w badanym podokresie mogła jeszcze dotyczyć sytuacji powstrzymywania się zamawiających od decyzji o wszczynaniu niektórych postępowań w nowych warunkach legislacyjnych, jakie niosły ze sobą obowiązujące od 1 stycznia 2010 roku dwie ustawy reformujące finanse publiczne, tj. *Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* oraz *Ustawa z dnia 27 sierpnia – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych*⁹. Ustawy wprowadzały do polskiego systemu finansów publicznych m.in. instrumenty wieloletniego planowania finansowego oraz wskazywały zakres odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny gromadzenia i wydatkowania środków publicznych w związku z reorganizacją sektora finansów publicznych. Powyższe założenie nie znajduje jednak potwierdzenia

---

⁹ DzU nr 157, poz. 1240 i DzU nr 157, poz. 1241.

choćby w ogólnokrajowej liczbie opublikowanych ogłoszeń. W ciągu roku 2010 opublikowano 190 038 ogłoszeń o udzielonych zamówieniach i wynikach konkursu, co w odniesieniu do roku 2009 (177 694 ogłoszeń) daje wzrost o 6,9%¹⁰. Trudno zatem jednoznacznie stwierdzić, iż jedynie w badanym obszarze, tj. usług organizacji konferencji, zaistniała, wbrew trendowi, sytuacja tak znacznego spadku udzielonych zamówień. Zgromadzony materiał badawczy nie pozwala zatem w tym przypadku na jednoznaczne wyjaśnienie zidentyfikowanego zjawiska.

Charakterystyka popytu w ujęciu wartościowym szacowana na podstawie sumy cen wybranych ofert pokazuje, iż w analizowanym okresie (32 miesiące) udzielono zamówień na kwotę 3 296 048,54 zł. W skali poszczególnych lat największą łączną wartość miały zamówienia udzielone w roku 2009, tj. 1 706 695,12 zł, których wartość była o 959 556,12 zł większa niż w kolejnym roku (spadek względem 2009 o 56,2%) i o 864 480,70 zł więcej w odniesieniu do ośmiu miesięcy roku 2011 (spadek względem 2009 o 50,7%). Łączne ceny wybranych ofert w odniesieniu do liczby ogłoszeń o udzieleniu zamówienia ukazały jego średnią wartość. W analizowanym okresie średnia wartość udzielonego zamówienia związanego z organizacją konferencji wyniosła 64 628,40 zł. Odnosząc się do poszczególnych lat, uzyskano następujące średnie wartości udzielonych zamówień: 63 210,93 zł w roku 2009, 124 523,17 zł w 2010 i 46 789,69 zł w roku 2011. Jak widać, największą średnią wartość, a co za tym idzie prawdopodobnie i wielkość organizowanych konferencji, uzyskano w roku 2010 i była ona o 61 312,24 zł większa (o 49,2%) niż w roku 2009 i o 77 733,48 zł (o 62,4%) większa w porównaniu z ośmioma miesiącami roku 2011. Najmniejsza wartość udzielonego zamówienia w całym analizowanym okresie wyniosła 2102,80 zł i dotyczyła świadczenia usług hotelowych dla uczestników konferencji. Największa zidentyfikowana wartość zamówienia osiągnęła 500 000 zł i obejmowała organizację obsługi międzynarodowej konferencji historyczno-naukowej.

Kolejnym elementem poddanym analizie była wysokość ceny wybranej oferty w relacji do ofert z najniższą i najwyższą ceną. Średnio w roku 2009 najwyższe zaoferowane ceny ofertowe usług były o 15,4% wyższe od cen najniższych, w roku 2010 o 3,3%, natomiast w analizowanym okresie 2011 roku

---

¹⁰ Informacja o polskim rynku zamówień publicznych w roku 2010, www.informacja%20o%20rynku%20na%20podstawie%20BZP%202010_12_31, 03.01.2011.

różnica wzrosła do 20,8%. We wszystkich analizowanych przypadkach dotyczących udzielonych zamówień najniższa zaoferowana cena była zarazem ceną wybranej oferty.

Następnie analizie poddano liczbę ofert otrzymanych przez zamawiających w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego związanego z organizowanymi konferencjami, co mogło ukazać zainteresowanie i aktywność potencjalnych usługodawców na tym rynku. W analizowanym okresie (32 miesiące) w badanych postępowaniach złożono łącznie 98 ofert, co daje średnią 1,9 oferty na zamówienie publiczne. Najwięcej ofert złożonych zostało średnio w zamówieniach udzielonych w roku 2011, tj. 3,33; o ponad połowę mniej w roku 2010, tj. 1,5; natomiast w roku 2009 było to zaledwie 1,07 oferty na jedno postępowanie.

W niektórych przypadkach nabywcy zwracali się ponownie do znanych sobie wykonawców. Sytuacja tego rodzaju sprzyjała zastosowaniu tzw. niekonkurencyjnych trybów udzielania zamówienia (negocjacje bez ogłoszenia i zamówienie z wolnej ręki), które wymagały od zamawiającego uzasadnienia w treści ogłoszenia takiego wyboru. Przykładowo ujawnionym założeniem jednego z inicjatorów konferencji było jej organizowanie z odwołaniem do tradycji, w tym samym miejscu i tym samym terminie. W wybranym miejscu (Jurata) znajdować miał się wyłącznie jeden obiekt (hotel) spełniający wymagane kryteria zamawiającego odnośnie liczby miejsc noclegowych i sal konferencyjnych.

Kolejnym przykładem uzasadnienia wyboru prowadzenia postępowania w trybie niekonkurencyjnym było odwołanie się do możliwości wykonania usługi u jedynej wykonawcy, tj. znanego przewoźnika promowego na trasie Gdynia–Karlskrona–Gdynia. W obu powyższych przypadkach przesłankami zwrotu się tylko do określonego usługodawcy w trybie zamówienia z wolnej ręki było odwołanie się do przyczyn technicznych o obiektywnym charakterze.

Zidentyfikowane w trakcie badań liczby udzielonych zamówień w trybach niekonkurencyjnych w poszczególnych podokresach przedstawiały się następująco: w roku 2009 – 1; tj. 3,7%, w roku 2010 – 5, tj. 83,3%; natomiast w roku 2011 (I–VIII) – 3, tj. 16,7% wszystkich udzielonych w danym roku zamówień. Bardzo niski wynik uzyskany w pierwszym z wyżej przywołanych podokresów skłania do głębszej analizy tego zjawiska. Odwołując się do niskiej średniej liczby ofert złożonych w postępowaniach rozstrzygniętych w roku 2009, domniemywać można, iż także w tamtym okresie w wielu przypadkach stosowano

niekonkurencyjne tryby zamówień publicznych. Jednak brak ujawnienia informacji na ten temat wynikać mógł z faktu, iż dopiero z dniem 22 grudnia 2009 roku weszła w życie *Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych*¹¹, która wprowadziła m.in. możliwość publikacji przez zamawiających tzw. ogłoszenia o dobrowolnej przejrzystości, dotyczącego zamiaru zawarcia umowy w trybach negocjacji bez ogłoszenia oraz zamówienia z wolnej ręki (art. 62 ust. 2, art. 66 ust. 2 PZP)¹².

Tabela 1

Miejsca organizacji konferencji przez nabywców z sektora publicznego w latach 2009-2011 na terenie woj. pomorskiego

Lp.	Miejsce organizacji konferencji	Liczba zorganizowanych konferencji	Odsetek w łącznej liczbie zorganizowanych konferencji (%) n=51
1.	Gdańsk	15	29,4
2.	Jurata	5	9,8
3.	Sopot	4	7,8
4.	Ustka	4	7,8
5.	Słupsk	2	3,9
6.	Krynica Morska	2	3,9
7.	Władysławowo	2	3,9
8.	Rumia	1	2,0

Źródło: badania własne.

W następnej kolejności zidentyfikowano miejsca organizacji konferencji w wyniku udzielonych zamówień publicznych. W tabeli 1 zestawione zostały miejsca (miejscowości), w których zorganizowane zostały konferencje wraz z ich liczbą. Z analizy materiału badawczego wynika, iż spośród 51 udzielonych zamówień 35 (tj. 68,6%) zostało zrealizowanych na terenie województwa pomorskiego, z tego 19 (70,4%) w roku 2009, cztery (66,7%) w roku 2010 i 12 (66,7%) w ciągu ośmiu miesięcy roku 2011. Pozostałe 31,4% wszystkich udzielonych zamówień dotyczyło konferencji organizowanych poza obszarem woje-

¹¹ DzU nr 206, poz. 1591.

¹² *Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 6 Grudzień 2009 r.*; www.lex.pl.

wództwa pomorskiego, zarówno w Polsce, jak również za granicą. Warto podkreślić, iż pięć konferencji (tj. 9,8%) zostało zorganizowanych na promie podczas rejsów do Szwecji.

Dalsza analiza treści materiałów źródłowych pozwoliła zidentyfikować rodzaje obiektów zestawione w tabeli 2, w których zdecydowano się zorganizować konferencje.

Tabela 2

Rodzaje obiektów wybranych do organizacji konferencji przez nabywców z sektora publicznego w latach 2009–2011 na terenie woj. pomorskiego

Lp.	Miejsce (obiekt) organizacji konferencji	Liczba zorganizowanych konferencji	Odsetek w łącznej liczbie zorganizowanych konferencji (%) n=35
1.	Hotele	22	62,9
2.	Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6	17,1
3.	Obiekty akademickie	3	8,6
4.	Inne obiekty	4	11,4

Źródło: badania własne.

Najczęściej konferencje w województwie pomorskim organizowane były w hotelach (22), następnie w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (6), obiektach akademickich (3) i innych miejscach (4) (np. Polska Filharmonia Bałtycka, Dwór Artusa).

Zaprezentowane powyżej rezultaty przeprowadzonych badań i ich analiza stanowiły podstawę wniosku o charakterystyki popytu na usługi związane z organizacją konferencji, których nabywcami były podmioty z sektora publicznego.

Uwagi końcowe

Podstawowym i przyjętym na potrzeby niniejszego opracowania miernikiem zrealizowanego popytu na usługi obejmujące w szczególności usługi hotelowe, gastronomiczne, wynajem sal konferencyjnych i obsługę konferencji były ceny wybranych ofert – jako potencjalna podstawa wydatków poniesionych

przez nabywców w związku z udzieleniem przedmiotowych zamówień publicznych. Ponadto charakterystykę analizowanego popytu dopełniała jego przestrzenna realizacja.

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że organizatorzy konferencji przykładają większą wagę do lokalizacji (destynacji jej położenia, otoczenia, dostępności) niż do innych kryteriów wyboru miejsca spotkania, oczywiście w sytuacji, gdy oferuje ona odpowiedni zakres usług i adekwatną infrastrukturę. Destynacja powinna zatem oferować między innymi odpowiednie obiekty na potrzeby spotkań oraz zakwaterowanie (w obiekcie konferencyjnym lub w okolicy), atrakcje umożliwiające realizację społecznych programów pozasesyjnych, dostępność dla potencjalnego rynku, wydajne systemy transportu, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa i ochrony delegatów. Wszystkie te warunki powinny być zapewnione za cenę, która będzie postrzegana pozytywnie w kontekście *value for money*¹³. Większość konferencji, co potwierdziły także badania przeprowadzone przez autorów niniejszego opracowania, odbywa się na terenie dużych aglomeracji miejskich lub w miejscowościach nadmorskich.

Czasami, jak twierdzą J. Swarbrooke, S. Horner¹⁴, organizatorzy nie mają lub nie pozostawiają sobie dużego wyboru, jeśli chodzi o termin lub miejsce organizacji konferencji. Wynikać może to z tradycji poprzednio organizowanych spotkań lub być podyktowane przedmiotem konferencji bądź też specyfiką lokalizacji jej organizatora. Rzeczywiście w niektórych z badanych przypadków popyt na usługi związane z organizacją konferencji miał charakter restytucyjny, ponieważ nabywcy zwracali się ponownie do wybieranych już wcześniej wykonawców.

Wnioski natury ogólnej, jakie nasuwają się na podstawie analizy materiału badawczego obejmującego zakresem przedmiotowym usługi związane z organizacją i obsługą konferencji, przestrzennym – województwo pomorskie i czasowym – lata 2009–2011 (miesiące I–VIII 2011), są następujące:

- łączna wartość określona na podstawie cen wybranych ofert dla 51 udzielonych zamówień wyniosła 3 296 048,54 zł, przy średniej wartości równej 64 628,40zł, przy czym najniższa zidentyfikowana wartość równa była 2 102,80 zł, a najwyższa – 500 000 zł;

---

¹³ J. Swarbrooke, S. Horner, *Business Travel and Tourism...*, s. 62, 63, 170.

¹⁴ *Tamże*, s. 165–167.

- we wszystkich przypadkach dotyczących udzielonych zamówień najniższa zaferowana cena była zarazem ceną wybranej oferty;
- w badanych postępowaniach złożono łącznie 98 ofert, co daje średnią 1,9 oferty na zamówienie publiczne, stąd też można stwierdzić, iż udzielenie zamówienia odbywało się najczęściej w warunkach małej konkurencji. Jednak należy odnotować, że na przestrzeni badanego okresu zwiększała się konkurencyjność postępowań, na co wskazuje wzrost średniej liczby oferentów (z 1,07 w roku 2009 do 3,33 w roku 2011);
- popyt na usługi konferencyjne został w większości zrealizowany na terenie woj. pomorskiego, czyli w regionie jego inicjatorów. Spośród 51 udzielonych zamówień 35 (tj. 68,6%) zostało zrealizowanych na terenie województwa pomorskiego;
- konferencje organizowane były najczęściej w hotelach położonych w Gdańsku oraz innych znanych nadmorskich kurortach.

Podmioty sfery finansów publicznych, chociaż funkcjonują przeważnie w ramach ściśle określonych i mało elastycznych budżetów, postrzegane są niejednokrotnie jako relatywnie stabilni płatnicy. W tym aspekcie można upatrywać stałego lub nawet rosnącego zainteresowania przedsiębiorstw prywatnych odpowiedzią na popyt, którego inicjatorami są podmioty z sektora publicznego.

CHARACTERISTICS OF THE PUBLIC SECTOR DEMAND FOR CONFERENCE SERVICES IN POMERANIA PROVINCE

Summary

This paper examines the scale and characteristics of the public sector demand for conference services in Pomerania Province, during the period from 2009 to 2011. The demand was assessed using content analysis of notices about awarding of contracts including their value and places of running conferences. Qualitative and quantitative data are interpreted, and the findings suggest that most conferences took place in Gdansk and regional coastal resorts, so in the same region where initiators of demand came from, and in hotel facilities.

Translated by Dariusz Kuczyński